

Stappenplan - betrokken bij christenen met een migratieachtergrond

In geloof, ontmoeting en verbondenheid

Inleiding

Al eeuwenlang zorgt migratie voor een groeiende diversiteit in de Nederlandse samenleving. Net als veel andere landen is ook Nederland een bestemming voor migranten die vanwege studie, werk, de liefde, of gevaar en ontbering hun geboorteland hebben verlaten. Onder hen bevindt zich een groot aantal christenen. Samen met de Nederlandse christenen vormen zij het ene lichaam van Christus.

'Want door dit geloof bent u allen kinderen van God, en in Christus Jezus. U allen die door de doop één met Christus bent geworden, hebt u met Christus omkleed. Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen – u bent allen één in Christus Jezus.'
(Galaten 3:26-28)

De Protestantse Kerk in Nederland ziet migrantenchristenen met hun vaak sterke geloofsbeleving, vitaliteit en veerkracht als een zegen voor dit land, dat zelf te maken heeft met een teruggang van het christendom. Het opbouwen van een relatie met hen is een kans voor de heropleving en groei van het christendom in Nederland, en voor hartelijke en gelijkwaardige (geloofs)contacten over en weer. Maar ook een mogelijkheid om waar nodig steun te kunnen bieden aan broeders en zusters met een migratieachtergrond en te bevorderen dat zij meer zichtbaar worden in de samenleving. Niet in de laatste plaats om gestalte te geven aan de diepe wens van Jezus Christus: dat wij allen één zijn, en daarmee een getuigenis van eenheid en liefde vormen in de wereld (Johannes 17).

Gelijkwaardigheid en wederzijds respect

Migranten in ons land staan voor unieke uitdagingen. Tegelijkertijd brengen zij waardevolle geloofservaringen en spirituele rijkdommen mee. Voor het opbouwen van een goede relatie met hen en wederzijdse ondersteuning is het daarom essentieel dat Nederlandse christenen een diepgaand begrip ontwikkelen van de situatie van christelijke migranten in Nederland. Van groot belang is een wederzijdse en oprechte bereidheid om relaties aan te gaan die gebaseerd zijn op gelijkwaardigheid en wederzijds respect. Relaties waarin we elkaar helpen, van elkaar leren en samen bijdragen aan de bloei van het christelijk geloof in Nederland.

Verschillen als inspiratie

Dit document biedt een stappenplan voor (Nederlandse) kerken en christelijke gemeenschappen: een 'reis' waarin je ontdekt hoe je relaties met christelijke migranten kunt opbouwen. Het is een verrijkende kans om het diverse geloofslandschap in Nederland te ontdekken, vooroordelen te doorbreken en duurzame relaties op te bouwen. Door theologische verdieping, ontmoetingen en gezamenlijke activiteiten ontstaat ruimte voor vriendschap en samenwerking, waarbij geloof en cultuur samenkomen. Zo wordt de kerk een geloofsgemeenschap waarin verschillen geen drempel vormen maar een bron van groei en inspiratie. Het resultaat is niet alleen een verrijking van je eigen geloof, maar ook een tastbare bijdrage aan een sterkere en meer verbonden samenleving die meer lijkt op wat Christus ons heeft voorgehouden.

Goede reis!

Stap 1 - Basiskennis op orde en gezamenlijk gedragen verlangen

Feiten en cijfers

Het aantal christenen met een migratieachtergrond in Nederland wordt geschat op ongeveer 1,3 miljoen mensen (ter vergelijking: de Protestantse Kerk heeft ongeveer evenveel leden), waarvan 800.000 uit niet-Europese landen en 500.000 uit Europese landen. Naar schatting is ongeveer een derde van de migrantenchristenen (oosters) orthodox, een derde katholiek en een derde protestants (of evangelicaal).

Om te bedenken

1. De *meeste* migranten in Nederland, ca. 45%, zijn christen (!), ongeveer 35% is moslim en 20% niet-religieus of overig. In Europa liggen deze percentages van migranten zelfs nog verder uit elkaar: 56% christenen en slechts 18% moslims.¹
2. De meeste migranten in ons land, ca. 94%, zijn niet als asielzoeker/vluchteling maar om een andere reden hier gekomen, bijvoorbeeld omdat zij afkomstig zijn uit de voormalige Nederlandse koloniën, vanwege een Nederlandse partner of vanwege werk of studie.²

Veel van deze christenen behoren tot ca. 1200 zeer verschillende lokale interculturele en migrantenkerken die een vitale rol spelen in hun spirituele en sociale leven. De omvang van deze lokale migrantengemeenschappen varieert van kleine huisgemeenten in dorpen en wijken tot kerken van honderden kerkgangers/gemeenteleden in met name de grotere steden. Velen van hen staan voor uitdagingen op het gebied van integratie, taal, werkgelegenheid en huisvesting, naast culturele en religieuze uitdagingen. Deze gemeenschappen, aangeduid als 'migrantengerken', 'internationale

¹ Pew Research, geciteerd in <https://www.nd.nl/geloof/geloof/1236061/bijna-de-helft-van-alle-migranten-ter-wereld-is-christen-een-#closemodal>, (Nederlands Dagblad, 20 augustus 2024) en 'Migratie rijmt op secularisatie': 'De komst van christen-migranten zou de secularisatie in Nederland kunnen afremmen.' Overigens hebben de meeste Nederlanders (ten onrechte) een andere indruk, zo blijkt uit onderzoek van Ipsos [uit december](https://www.ipsos.nl/onderzoek/uit-december). Het onderzoeksbureau vroeg in 40 landen aan mensen **hoeveel moslims er in hun land wonen. In bijna alle landen werd het zwaar overschat**. In Nederland dachten mensen gemiddeld dat 19 procent van alle inwoners moslim is. (Bron: <https://nos.nl/artikel/2163084-het-aantal-moslims-stijgt-maar-met-hoeveel>) Nederlands Dagblad, 24 september 2024.

² 'Het gaat [in Nederland] voornamelijk om Europese migranten, ruim 50%. Het leeuwendeel daarvan komt uit Polen en andere Midden- en Oost-Europese landen. Ook het aantal Britten is toegenomen. De tweede grootste groep komt uit Azië, de meesten daarvan zijn Indiërs (studenten en expats). Op de derde plaats volgt Amerika met zo'n 16 duizend immigranten en tot slot Afrika met bijna 13 duizend personen. Het aantal **asielmigranten** bedroeg 16 duizend, zo'n **6 procent** van het netto immigratiesaldo.' (Bron: <https://www.bnnvara.nl/joop/artikelen/islamisering-en-massa-immigratie-vormen-een-giftige-mix>, januari 2020). Meer cijfers, specifiek over vluchtelingen: zie [VluchtelingenWerk - cijfers over vluchtelingen in Nederland](https://www.vluchtelingenwerk.nl/publicaties/cijfers-over-vluchtelingen-in-nederland), Europa en wereldwijd

Pew Research, augustus 2024. Geciteerd in <https://www.nd.nl/geloof/geloof/1236061/bijna-de-helft-van-alle-migranten-ter-wereld-is-christen-een-#closemodal>, Nederlands Dagblad, 20 augustus 2024)

Protestantse Kerk

kerken' of 'interculturele kerken', spelen een cruciale rol in de integratie van hun leden en vormen een dynamisch onderdeel van de Nederlandse samenleving.

(Ook) onder Nederlandse christenen is deze informatie vrij onbekend. En als er al contacten zijn van Nederlandse (protestantse) kerken met migrantenchristenen in de eigen wijk, zijn deze vaak van diaconale of praktische aard. *Inhoudelijke* (geloofs)contacten beginnen pas recent en hier en daar wat van de grond te komen. Wat dat betreft zijn de interculturele pioniersplekken van de Protestantse Kerk in Nederland, van lokale Christelijke Gereformeerde en Nederlands Gereformeerde Kerken en van *Intercultural Church Plants* (bijvoorbeeld de Internationale ICF-gemeenten), en diverse internationale parochies van de rooms-katholieke en Anglicaanse kerk hoopgevende ontwikkelingen.

Globaal is dit momenteel het christelijke landschap in Nederland³:

- ca. 3,5 miljoen rooms-katholieken, onder wie ca. 0,4 miljoen katholieke migranten;
- ca. 1,4 miljoen leden van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN) + enkele kleinere (Nederlandse) protestantse en evangelicale kerken en groepen;
- [ca. 1,3-miljoen christenen met een migratieachtergrond](#), qua aantal bijna gelijk aan het aantal PKN-leden.

Wanneer spreken we van een christelijke migrant?

Volgens de [VN-definitie](#) is een *migrant* iemand die niet woont in zijn of haar geboorteland. Dit is ongeacht de reden en de verblijfsduur, en ongeacht de leeftijd. In praktijk worden soms ook de kinderen van de migrant meegerekend als mensen met een migratieachtergrond (de zogeheten tweede generatie), maar de kleinkinderen niet.

Bij de vraag of iemand als [christen](#) wordt gerekend, kan het om zowel praktiserende als niet-praktiserende christenen gaan. Dit laatste komt vrij veel voor bij westerse/Europese christelijke migranten in Nederland.

In ons hele land wonen christenen met een migratieachtergrond, dus niet alleen in de grote steden. Ook als protestantse kerk in een kleine plattelandsgemeente kun je dus te maken krijgen met een christelijke migrant of migrantenfamilie die aansluiting zoekt of een keer een kerkdienst bezoekt. Veel migrantenchristenen sluiten zich overigens aan bij een migrantenkerk of een interculturele of internationale kerk.

Verschillende termen

Hoewel de termen migrantenkerken, interculturele en internationale kerken soms door elkaar worden gebruikt, hanteren wij de term 'migrantkerken' voor kerken waar migranten uit eenzelfde land of regio van oorsprong samenkomen, inclusief hun kinderen, dus de eerste en tweede generatie Nederlanders met een migratieachtergrond. Vaak stemt de manier van vieren, zingen en bidden (vrij) sterk overeen met wat men in het land van herkomst gewend was. Voorbeelden zijn de Koptisch-Orthodoxe Kerk of de Molukse Evangelische Kerk in Nederland (GIM).

³ <https://www.scp.nl/binaries/scp/documenten/publicaties/2018/12/19/christenen-in-nederland/Christenen+in+Nederland.pdf> (pagina 102)

Protestantse Kerk

De term ‘interculturele kerken’ of ‘internationale kerken’ daarentegen reserveren we doorgaans voor nieuw in Nederland gestichte kerken waar christenen van heel diverse etnische herkomst samenkomen – vaak inclusief een aantal Nederlanders zónder migratieachtergrond. Veel van deze laatstgenoemde kerken zijn enigszins evangelicaal van insteek. Voorbeelden zijn de ICF-gemeenten (*International Christian Fellowship*).

Overigens zijn er ook kerkgenootschappen die naar hun aard al breder zijn, of zelfs mondiaal, en die dus niet aan een etniciteit of regio zijn gebonden, zoals de Rooms-Katholieke Kerk (die in Nederland ook veel internationale en migrantenparochies herbergt) of de Anglicaanse Kerk.

Reikwijdte in Nederland

Migrantenkerken in Nederland zijn niet alleen plaatsen van geloofsbeleving, ze zijn ook vitale sociale en culturele centra die hun leden ondersteunen bij het navigeren door de Nederlandse samenleving. Ze organiseren taalcursussen, sociale activiteiten en bieden pastorale en diaconale zorg die aansluit bij de specifieke behoeften van hun eigen gemeenschap en de wijk. Daarmee leveren ze tevens een belangrijke maatschappelijke bijdrage. Dit toont hoe migrantenchristenen een levendig en groeiend onderdeel vormen van de Nederlandse kerk en samenleving.

De [korte video 'Zeker de helft van alle migranten zijn christenen'](#) van *De Onderstroom* belicht de aanzienlijke aanwezigheid van christelijke migranten in Nederland en hun vaak weinig zichtbare maar cruciale bijdrage aan het kerkelijke en maatschappelijke leven.

Gezamenlijk gedragen verlangen

Wanneer je als gemeente bezig wilt gaan met de contacten met migrantenchristenen is het goed om te starten met een bezinning op het thema. Misschien is er een concrete aanleiding voor, zoals het verhuren van kerkruimte aan een migrantenkerk, een bezoekje van een gezin met een migratieachtergrond aan een kerkdienst in jouw gemeente, of een bezoek van een van de [Kerk in Actie-consulent in jouw regio](#). Of wellicht is er een migrantenkerk of internationale gemeente bij jou in de wijk, of wordt er een azc (opvanglocatie voor asielzoekers) in jouw omgeving geopend. Waarschijnlijk leven er veel vragen en gevoelens over migranten en is er behoefte aan meer informatie over hen. Een gespreksavond kan ruimte bieden om gemeenteleden te betrekken, en bovendien kan de vraag gesteld worden: wat kunnen en willen wij als kerk voor migranten(christenen) betekenen? En wellicht ook: wat kunnen zij voor ons betekenen? Het zou mooi zijn wanneer het daarbij niet alleen gaat om ‘praten over’, maar ook om ‘praten met’.

Waarom betrokken zijn?

Christenen met een migratieachtergrond maken een levendig, groeiend en onmisbaar deel uit van de kerk in Nederland. Ze zijn geen ‘gasten’ in de kerk, maar volwaardige broeders en zusters in Christus. Betrokkenheid bij hen is geen vorm van hulpverlening, maar een antwoord op een gedeelde roeping: samen het lichaam van Christus vormen, zichtbaar maken en versterken – in Nederland én wereldwijd.

Bijbelse en theologische motieven

De Bijbel roept op tot verbondenheid: ‘Er is geen Jood of Griek ... allen bent u één in Christus Jezus’ (Galaten 3:28). Migrantenchristenen en gevestigde kerken zijn aan elkaar gegeven tot wederzijdse verrijking. We mogen van elkaar leren, juist waar onze geloofsbeleving en tradities verschillen. Zo

| Vindplaats van
geloof, hoop en liefde

Protestantse Kerk

worden ook onze eigen blinde vlekken zichtbaar, zoals de invloed van een sterk westerse bril op ons geloof.

1. *Getuigen van eenheid en liefde*

Door Jezus Christus zelf worden we opgeroepen (Johannes 17) om te getuigen van eenheid en liefde. Dit is de allerbelangrijkste reden om als christenen mét en zónder migratieachtergrond, en van verschillende denominaties, niet langs elkaar heen te leven. Wij hebben de opdracht ontvangen om juist gezamenlijk een liefdevolle eenheid-in-verscheidenheid te vormen. Daarmee geven we een krachtig getuigenis af aan de wereld, die zich hierover blij mag verwonderen.

2. *Een wereldwijde en kleurrijke kerk*

We vormen samen één wereldwijde kerk van Christus (Openbaring 7:9, Kolossenzen 3:11). Dit is een grote geestelijke rijkdom en een verantwoordelijkheid die we niet kunnen laten liggen. Niet alleen ver weg in andere continenten maar ook dichtbij – soms zelfs in onze eigen straat, dorp of stad – wonen christenen met een migratieachtergrond. Migrantenkerken weerspiegelen samen met de gevestigde kerken de rijkdom van Gods wereldwijde koninkrijk. Ze brengen andere vormen van lofprijzing, spiritualiteit en theologie in, wat de Nederlandse kerk kan verdiepen en vernieuwen. Omgekeerd kunnen ook migrantenchristenen nieuwe dimensies van het geloof ontdekken door intensieve geloofscontacten met Nederlandse christenen.

3. *Missionaire mogelijkheden*

Migrantenkerken bereiken mensen die reguliere kerken vaak niet (meer) bereiken, zoals nieuwkomers en jongeren van de tweede generatie (kinderen van migranten). Zeker voor het bereiken van de jonge en/of tweede generatie in Nederlandse én internationale of migrantenkerken hebben we elkaar hard nodig. Samen kunnen we ons missionaire getuigenis krachtiger laten klinken in de samenleving.

4. *Gastvrijheid als Bijbelse opdracht*

Gastvrijheid is een kernwaarde van het geloof (Leviticus 19:34, Hebreeë 13:2). In een eerste fase – als mensen nog niet zo lang in Nederland verblijven en/of kortgeleden christen zijn geworden – kan het een mooi Bijbels uitgangspunt zijn om de gastvrijheid jegens de 'vreemdeling' volop in praktijk te brengen. Naarmate medechristenen hier echter al langer gevestigd zijn (vooral bij de 'tweede generatie'), is het raadzaam om niet langer met elkaar om te gaan als gast en gastgever, maar als gelijkwaardige broeders en zusters, waarbij de rollen van gast en gastgever kunnen wisselen.

5. *Heling van historische wonden*

De wereldwijde kerkgeschiedenis bevat ook pijnlijke momenten, waarin zending samenging met onderdrukking of culturele dominantie. Deze wonden zijn niet overal geheeld. Relaties met niet-westerse christenen – ook in Nederland – vragen soms om zorg, bewustzijn en erkenning van dit verleden.

Sociale en maatschappelijke motieven

Naast theologische en kerkelijke motieven zijn er ook duidelijke sociale en praktische voordelen van samenwerking met migrantenkerken. Deze sluiten aan bij het belang van de (migranten)kerken zelf, en dienen ook het algemeen belang in Nederland. Ze dragen bij aan een geestelijk gezonde en veerkrachtige samenleving.

| Vindplaats van
geloof, hoop en liefde

Enkele concrete voorbeelden:

1. *Bevordering van integratie en participatie in de samenleving (inclusief de arbeidsmarkt)*

De onderlinge relaties van Nederlandse christenen en christelijke migranten kunnen een belangrijke rol spelen in het bevorderen van hun integratie: door hen te ondersteunen bij het leren van de taal, het begrijpen van Nederlandse gebruiken en waarden, en het vinden van hun weg in de maatschappij. Via netwerken binnen de (Nederlandse) kerken kunnen migranten via mentorschap, opleidingen, netwerkdeling of vrijwilligerswerk laagdrempelig instromen in de samenleving. Zo krijgen zij de kans hun talenten in te zetten, wat hun kansen op werk en economische zelfstandigheid aanzienlijk vergroot. Dit bevordert sociale mobiliteit en zorgt ervoor dat ook mensen met een migratieachtergrond actief kunnen bijdragen aan de samenleving en economie.

2. *Duurzaam gebruik van kerkgebouwen*

Voor migrantenkerken is het vinden en behouden van een geschikte kerkruimte vaak een groot knelpunt. Voor Nederlandse (vaak krimpende) gemeenten biedt het delen van kerkruimte de kans om gebouwen duurzamer te benutten, onderling contact te bevorderen en enkele financiële lasten te verlichten door wederzijdse bijdragen (huur, onderhoud, energiekosten). Dit leidt tot wederzijds voordeel: migrantenkerken krijgen een plek om samen te komen en Nederlandse kerken behouden hun gebouw als plek van samenkomst. Samen delen ze in de kosten én bevorderen ze de duurzaamheid: wanneer het kerkgebouw op koude zondagen niet voor één kerkdienst maar voor twee of drie wordt verwarmd, en wanneer migrantenchristenen geen grote afstanden hoeven af te leggen om een kerkdienst in de eigen taal of van de eigen denominatie te bezoeken. Overigens komen uit het [samen delen van een kerkgebouw](#) vaak mooie contacten voort – als beide groepen daarvoor openstaan.

3. *Gezamenlijk optrekken als gesprekspartner voor de overheid*

We kunnen elkaar ook versterken door gezamenlijk op te trekken als gesprekspartner voor de overheid wanneer geloofskwesties of humanitaire zaken in het gedrang dreigen te komen. Klik [hier](#) voor een werkvorm om als gemeente/groep van gedachten te wisselen over de redenen om in contact te treden met migrantenchristenen.

De toekomst van de kerk in Nederland is intercultureel. Door nu te investeren in gelijkwaardige relaties met christenen met een migratieachtergrond bouwen we aan een inclusieve, levende kerk die geloofwaardig getuigt van eenheid in verscheidenheid. Zo dragen we bij aan een krachtiger kerk én een meer verbonden samenleving.

Uit de visienota 'Van U is de toekomst'

We maken als christenen deel uit van een wereldwijde gemeenschap. Als je op zondag in een gemeente deelneemt aan de liturgie, kun je je eraan optrekken dat op dat moment overal op aarde mensen de lofzang gaande houden, het geloof belijden en samen bidden. Dit wereldwijde perspectief behoedt de kerk voor provincialisme en sektarisme. We horen bij elkaar en hebben elkaar nodig. Alleen samen met alle medegelovigen zullen we de lengte en de breedte, de hoogte en de diepte kunnen begrijpen, zullen we de liefde van Christus kennen die alle kennis te boven gaat (Efeziërs 3:18-19). [Lees meer](#)

Relevante artikelen

- [Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Migrantengerk mogelijke oplossing voor lege kerken](#)

- [Ontkerkelijking duurt voort, maar migrantenkerken maken opmars](#)
- [‘Gods wil is niet altijd de veilige weg’](#): interview met Dawa, een Nigeriaanse christen, die Nederlandse christenen een spiegel voorhoudt: ‘In Nigeria weten we dat we vervolgd worden. Maar in Nederland beseffen veel christenen niet dat ze ook onder druk staan – door gemakzucht, door materialisme, door afleiding.’ Zie [Editie 448 \(mei 2025\) | Uitdaging](#)

Stap 2 - Analyse van de context en bepalen wat nodig is

Om als kerk echt verbonden te raken met migrantenchristenen is het belangrijk om stil te staan bij je eigen omgeving, houding en mogelijkheden. Deze stap helpt om bewuster te kijken naar wat er leeft in je context én naar wat er mogelijk is om de volgende stap te zetten in contact, samenwerking of verdieping. Denk eerst na over enkele belangrijke vragen. Vul vervolgens met een kleine groep uit je gemeente een zogeheten quickscan in om dit alles op een rij te zetten.

Analyse van de context

- *Wie zijn de migrantenchristenen of migrantenkerken/ internationale kerken in onze omgeving? Zie de quickscan en/of de database [migrantenkerken.nl](#).*
- *Hebben we al contact? Zo ja: met wie, hoe regelmatig, en hoe wordt dat ervaren?*
- *Welke beeldvorming leeft er (impliciet of expliciet) binnen onze gemeente over migrantenchristenen?*
- *Hoe kunnen wij intern een positieve beeldvorming bevorderen?*

Denk aan het organiseren van een gespreksavond of motiverende workshop. Ook een kerkdienst rond dit thema in de eigen gemeente, om de interesse en motivatie onder de gemeenteleden te vergroten, is een idee, als voorbereiding op het contact leggen met migrantenchristenen in de buurt. (Zie bijvoorbeeld het [Kerkenpakket](#) van Samen Geloven, of neem hiervoor contact op met een van de organisaties onder aan dit document.) Als duidelijk wordt dat de tijd nog niet rijp is om binnen je gemeente met dit thema aan de slag te gaan, werk dan aan een positieve verandering en kom er na enige tijd nog eens op terug. Wellicht is er dan wél de benodigde ruimte en motivatie.

- *Zijn er drempels of misverstanden die contact in de weg staan? Welke?*
- *Wat leeft er bij migrantenchristenen? Wat zijn verlangens, zorgen en uitdagingen die migrantenchristenen in Nederland (of specifiek: in onze wijk) ervaren in hun geloof, hun dagelijks leven en hun relatie met gevestigde kerken? Denk aan*
 - behoefte aan erkenning en samenwerking als volwaardige geloofspartners
 - behoefte aan een ruimte om hun kerkdiensten te vieren
 - behoefte aan praktische steun rond integratie, taal, werk, huisvesting e.d.
 - wens om het geloof te delen zonder dat hun manier van geloven als afwijkend wordt gezien.
- *Wat gebeurt er al in onze omgeving? Bijvoorbeeld*
 - Is er een migrantenkerk in jouw buurt die al samenwerkt met een buurthuis of stichting?
 - Zijn er gezamenlijke, oecumenische vieringen?
 - Zijn er al organisaties betrokken bij bestaande netwerken? Klik voor een overzicht [hier](#) of zie onder aan dit document, bij ‘Om verder te lezen’.

Wat kunnen we voor elkaar betekenen?

Protestantse Kerk

- *Wat zijn onze eigen mogelijkheden als gemeente?* Denk aan
 - een open kerkenraad en een diaconie die samenwerking actief willen verkennen;
 - een gebouw dat gedeeld kan worden met een internationale kerk of migrantenkerk;
 - gemeentelieden met interesse in interculturele ontmoeting of ervaring met andere culturen. (het initiatief hoeft niet van een ambtsdrager te komen);
 - organisatietalent en een breed netwerk;
 - een verlangen om door het contact met christenen met andere achtergronden te groeien in geloof; elkaar wederzijds te verrijken, te bevragen, aan te scherpen.
- *Waar zien we specifieke mogelijkheden om nog verder (als mensen/christenen) te groeien?* Bijvoorbeeld
 - gelijkwaardige samenwerking (niet alleen gastgebruik van een gebouw);
 - ruimte voor gezamenlijke theologische reflectie;
 - erkenning van migrantenvoorgangers in bredere kerkelijke structuren;
 - specifiek in multiculturele wijken: het verlangen naar meer onderlinge verbinding;
 - erkenning van (de mogelijkheid van) blinde vlekken, van een mogelijk eenzijdige manier van kerk-zijn en in het geloof staan die wel doorbroken mag worden;
 - verlangen naar broederschap en zusterschap over culturele grenzen heen;
 - erkenning dat we elkaar met het oog op de jonge generatie hard nodig hebben. We kunnen hierin als volwassenen uit de verschillende geloofsgemeenschappen samen optrekken door bijvoorbeeld christelijke jongeren met en zonder migratieachtergrond actief met elkaar in contact te brengen of door vrijwilligers met specifieke expertise of talenten op dit vlak aan elkaar 'uit te lenen'.

Wat hebben we als gemeente nodig om deze contacten aan te kunnen gaan?

- *Wat hebben wij nodig om open en gelijkwaardig in gesprek/relatie te kunnen gaan?*
- *Welke kennis missen we nog?* Bijvoorbeeld over migratie, interculturele communicatie, theologie van [oosterse en westerse kerken](#)⁴, de asielprocedure.
- *Is er budget nodig?*
- *Wat zijn de verlangens en de hoop van migrantenkerken/-christenen (in onze buurt) en hoe komen we die te weten?*
- *Welke stappen kunnen we concreet zetten in ontmoeting, samenwerking of steun?*
- *Nagaan wie in onze gemeente hierin een rol kan spelen of bruggen kan slaan.*

Met de [quickscan migrantenchristenen](#) kun je in kaart brengen welke christelijke migranten(kerken) er in je omgeving zijn, en hoe je gemeente zich tot hen verhoudt. Vervolgens kun je met deze quickscan komen tot een keuze van activiteiten. Tip: vul deze in samen met je kerkenraad, diaconie of kerkelijke werkgroep.

⁴ <https://www.oosterschistendom.nl/over/oosters-christendom/>
en <https://lucepedia.nl/dossieritem/oosters-christendom/wat-is-oosters-christendom-de-kerken-van-het-oosten-in-vogelvlucht>

Protestantse Kerk

De quickscan helpt je om als gemeente bewust stil te staan bij je houding en relaties met migranten(kerken). Het doel is om het gesprek op gang te brengen, gezamenlijke stappen te verkennen en te groeien in geloof, verbondenheid, gelijkwaardigheid en respect.

De Protestantse Kerk werkt samen met stichting Geloofsinburgering in het project [Samen Geloven](#). Dit project beoogt intercultureel geloven te stimuleren en te begeleiden. Vanuit het project is er begeleiding mogelijk voor je werkgroep of kerkenraad bij onder meer deze verkenning van mogelijkheden. Bekijk hier de [animatie](#).

Stap 3 - Keuzes maken en uitvoeren

Na het invullen van de de quickscan kun je verder met deze zes handelingsperspectieven, beschreven in een volgorde van 'een voorzichtige eerste kennismaking' tot en met 'diepgaande, intensieve contacten'. Dat laatste vraagt tijd, vertrouwen en wederzijdse ervaring. Je kunt eenvoudig beginnen. Diepere vormen van gemeenschap ontstaan vaak via gewone ontmoetingen.

Handelingsperspectieven, van klein naar groot

1. Migranten(christenen) met hun eventuele gezinnen in je gemeente verwelkomen

Zeker in kleinere plaatsen waar wél migrantenchristenen wonen maar waar geen internationale of migrantenkerken in de buurt zijn, kan dit een mooie optie zijn om samen kerk te zijn – ook al blijft de migrant wellicht enigszins de 'gast'. Realiseer je als ontvangende kerk dat dit van de migrant veel aanpassingsvermogen vergt, en dat het echt van belang is dat daar inlevingsvermogen en openheid van de voorganger en gemeenteleden tegenover staat. Verwelkom de migrant(en) al voor de dienst door mensen die herkenbaar zijn als ontvangstcomité of door de predikant zelf, vraag of ze het op prijs stellen als ze publiekelijk welkom worden geheten tijdens de dienst, wijs erop dat je je dienst evt. gaat uitzenden via internet, en check of ze in beeld willen komen (o.a. Iraniërs of Afghanen kunnen daar moeite mee hebben wegens het thuisfront). Nodig hen uit voor koffie bij je thuis na de dienst en/of betrek ze bij informele gesprekken tijdens het koffiedrinken in het kerkgebouw. Als er iemand in de gemeente is die affiniteit heeft met migranten, laat die dan na die eerste kerkdienst contact opnemen in de week of maand na het kerkbezoek. Kijk of je - in de kerkdienst daarna - een bekend kerklied kunt zingen waarbij één couplet in het Engels of in de moedertaal van de migrant wordt gezongen. Wanneer de migrant geen [praktiserend] christen blijkt te zijn, kan er een mogelijkheid voor evangelisatie liggen, maar realiseer je zeker bij migranten in de asielpprocedure dat zij zich in een zeer kwetsbare en afhankelijke positie bevinden. Voorzichtigheid en fijngevoeligheid zijn geboden.

Lees ook [Hoe leg je contact met christenen uit andere culturen?](#)

Kijk voor verdere handreikingen bij stichting [Gave](#) en stichting [Geloofsinburgering](#). Of stel je specifieke vraag via migrantenkerken@protestantsekerk.nl.

2. Verkennende contacten met een internationale of migrantenkerk in je wijk

De kern van de leerreis ligt in directe, authentieke ontmoetingen. Deze fase creëert gelegenheden om daadwerkelijk in contact te komen met migrantenchristenen. Denk aan wederzijds groepsbezoek

Protestantse Kerk

met bijvoorbeeld een rondleiding door elkaars kerkgebouw met een presentatie of groepsgesprek/ mogelijkheid tot vragen stellen, dan samen thee drinken met iets lekkers en afsluitend samen een lied zingen en/of bidden; elkaars kerkdienst bezoeken met een groep (tip: bereid je bezoek zorgvuldig voor, in samenspraak met de voorganger of contactpersoon van de migrantenkerk, overleg wanneer jullie bezoek aan de kerkdienst goed uitkomt, en houd er rekening mee dat kerkdiensten in migrantenkerken vaak veel langer duren); een gezamenlijke maaltijd, bijbelstudie, cultureel evenement of jongerenactiviteit organiseren, zoals kliederkerk, de kerst- en paaschallenge of Sirkelslag (zie webpagina's [Migrantengerken](#), [Proefplekken](#) of [Kliederkerk](#), ook voor voorbeelden van multiculturele bijbelstudies). Of doe samen iets praktisch, zoals een gezamenlijke schoonmaakdag in de buurt of vrijwilligerswerk voor een voedselbank.

Zie ook [Multiculturele groep: Lees het bijbelboek Ruth](#)

Vind een migrantenkerk in jouw buurt via deze [database](#) van SKIN, Samen Kerk in Nederland. (Stuur actuele informatie over een lokale migrantenkerk naar info@migrantengerken.nl.)

Voorafgaand kan het goed zijn je met een groep gemeenteleden te verdiepen in de achtergronden van migrantenchristenen in brede zin, en specifiek in de achtergrond van de migrantenkerk waarmee je contact wilt gaan leggen. Start met een studie van bijbelteksten over migratie, gastvrijheid en de positie van vreemdelingen. Bedenk daarbij dat het evangelie bijna 400 jaar eerder in delen van Afrika, Azië en Zuid-Europa aanwezig was dan bij ons. Dit helpt vooroordelen te doorbreken en begrip te kweken voor de veerkracht en de bijdrage van deze kerken. En ten slotte: bespreek de rijkdom van verschillende geloofsbelevingen, liturgieën en culturele expressies binnen migrantengerken. Nodig migrantenchristenen uit om hun geloofsverhaal te delen tijdens een kerkdienst of gemeenteavond. Creëer een sfeer van openheid, zodat deelnemers met én zonder migratieachtergrond tijdens deze avond iets durven te delen van hun geloof. Samen bidden en een bijbeltekst lezen als opening en afsluiting geeft een belangrijke inkadering.

3. Kerkgebouw verhuren aan één of meer migrantengerken

Voor migrantengerken is het vinden en behouden van een geschikte kerkruimte vaak een groot knelpunt. Voor Nederlandse (vaak krimpende) gemeenten biedt het delen van kerkruimte de kans om gebouwen duurzamer te benutten, onderling contact te bevorderen en enkele financiële lasten te verlichten, zonder commerciële prijzen te vragen. Dit leidt tot wederzijds voordeel. Samen deel je in de kosten én bevorder je duurzaamheid. (Zie ook onder 'Duurzaam gebruik van kerkgebouwen'.) Maak duidelijke afspraken over het gebruik (schoon achterlaten) van het kerkgebouw, over parkeren en over een aanvaardbaar geluidsniveau tijdens de diensten met het oog op omwonenden. Dit voorkomt veel nodeloze ruis in het onderlinge contact. Overigens komen uit het samen delen van een kerkgebouw ook vaak mooie contacten voort – als beide groepen daarvoor openstaan! Dit werkt vooral goed als er aan beide kanten minimaal één bezielde vrijwilliger is die als brugpersoon en aanspreekpunt wil fungeren.

Zie ook de gratis publicatie [Kerken Delen](#) en [Afspraken bij gedeeld religieus gebruik](#)

4. Diepgaander/ langduriger contact opbouwen met een migrantenkerk

Verkennde, eerste contacten zijn heel mooi, en soms blijft het daarbij. Maar het allermooist is het als er daarna een langdurige onderlinge relatie ontstaat tussen de migrantenkerk en de gevestigde kerk. (Zie ook stap 1 bij 'Waarom betrokken zijn bij christenen met een migratieachtergrond?') Ook

| Vindplaats van
geloof, hoop en liefde

een gezamenlijke kerkdienst valt onder deze fase van diepergaand contact, dus nádat er onderling vertrouwen is opgebouwd. Plan concrete vervolgvactiteiten om de opgebouwde contacten te onderhouden en te verdiepen: mentorprogramma's, regelmatige interkerkelijke bijeenkomsten, gezamenlijke bijbelstudiegroepen of trainingen. Daarnaast is er aandacht voor het bevorderen van persoonlijke relaties en vriendschappen tussen leden van verschillende kerken. Zulke persoonlijke relaties vormen de basis van echte gemeenschap, waarin mensen vertrouwen opbouwen en samen hun geloof delen in het dagelijks leven. De focus ligt op het creëren van een houding van hartelijke gastvrijheid die verder gaat dan de leerreis zelf en een blijvende cultuur van verbondenheid stimuleert.

Het verdient aanbeveling om je te laten begeleiden bij het uitbouwen van een eerste verkennend contact tot een (hopelijk) langdurige of zelfs blijvende relatie met de migrantenkerk. Dit kan door enkele sessies of adviesgesprekken op maat. Zie [Samen Geloven](#) of neem contact op met migrantenkerken@protestantsekerk.nl.

5. Een interculturele pioniersplek worden

Een Nederlandse kerk/wijkgemeente 'omturnen' tot een interculturele gemeente is een lastige klus. Veel kansrijker is het om een geheel nieuwe plek te starten: een soort 'dochtergemeente' van de gevestigde 'moedergemeente', of helemaal los daarvan. Voor meer informatie over het opzetten van een internationale pioniersplek: zie de webpagina [Proefplekken](#) van de PKN en de website van ICP - [Intercultural Church Plants](#). Zo'n pioniersplek kan een mooie uitkomst zijn van een verlangen naar verdergaand onderling contact. Maar migrantenkerken die monocultureel willen blijven zijn ook van waarde als een baken van vertrouwde vormen, taal en mensen om het geloof mee te delen, in een maatschappij waar zeker de eerste generatie migranten zich de overige dagen van de week soms minder thuis kan voelen. Literatuurtip: ['Samen met alle heiligen'](#) (2025).

Sommige interculturele kerken nodigen hun leden (ook die met een migratieachtergrond) uit om samen deel te nemen aan een landelijke christelijke conferentie of event. Om migrantenchristenen buiten deze interculturele kerken de kans te bieden om samen deel te nemen (kinderen, jongeren en volwassenen) is het project [Share Joy, Share Faith](#) van start gegaan. Op uitnodiging hebben inmiddels bijna 200 christenen met een migratieachtergrond deelgenomen aan enkele christelijke conferenties en events. Dit blijkt een eyeopener, ook voor de Nederlandse christelijke bezoekers, en het biedt een kans om langdurige interculturele vriendschappen met andere christenen te ontwikkelen.

6. Bezinning binnen je gemeente op mogelijkheden en obstakels in contacten met migrantenchristenen

Vaak worden verborgen pijnlijke 'plekken' pas duidelijk wanneer er al contact is opgebouwd. Voor oosters-orthodoxe christenen zijn er soms pijnlijke ervaringen geweest in het land van herkomst of in Nederland. Soms hebben protestantse of evangelicale westerse christenen geprobeerd hen te 'bekeren' tot hun vorm van christendom. Voor christenen uit de voormalige Nederlandse/Europese koloniën overzee (met name Zuid-Amerika, Afrika en Azië) is er soms sprake van frequente ervaringen met uitsluiting, discriminatie en een (soms geheel onbedoelde of onbewuste) 'superieure' houding van onder andere Nederlanders, ook van Nederlandse christenen. Deze pijnlijke ervaringen staan een echte verbondenheid in de weg. Nederlandse christenen hebben hier vaak nauwelijks weet van. Wanneer een beginnend contact met migrantenkerken/-christenen plotseling of als een nachtkaaars uitgaat, levert dat vraagtekens en soms frustratie op, zonder dat duidelijk wordt waar het

probleem ligt. Bij een langdurig contact is het onvermijdelijk dat zich pijnlijke situaties of aanvaringen zullen voordoen, maar het is van belang de onderlinge relatie niet te laten vastlopen door onnodige wrijvingen die voortkomen uit een gebrek aan gelijkwaardigheid.

Voor literatuurtips, zie '[Uitverkoren](#)' (2025) en 'Meer kleur in de kerk' (verwacht: oktober 2025). Als je met een groep met deze thematiek aan de slag wilt gaan, vind je op de pagina [Slavernijverleden](#) materialen en andere tips, waaronder het laagdrempelige '[Proeven en Praten – over de kleur van je hart](#)'. Ook de moeite waard: organiseer reflectiesessies waarin deelnemers hun ervaringen delen en deze verbinden met theologische inzichten over intercultureel geloof en de universele kerk. Wat kunnen we van elkaar leren? Hoe kunnen we samen groeien?

Stap 4 – Wederkerigheid

Wederkerigheid is een noodzakelijke voorwaarde om de beoogde bestemming te bereiken: eenheid in onderlinge liefde en verbondenheid (Johannes 17). Het betekent: je doet het niet vóór, maar mét migrantenchristenen. Zij zijn geen doelgroep maar bondgenoten. Bijvoorbeeld door samen op te trekken in diaconale projecten voor de buurt. Je ontdekt hoeveel je van elkaar kunt leren en ontvangen. Ga samen op weg, luister naar de geloofsbeleving van de ander, en deel ook je eigen verhaal. Geef ruimte aan wederzijdse invloed en leer van elkaar.

In de korte video '[Aan het werk of er zijn?](#)' legt Samuel Wells uit hoe Jezus het grootste deel van zijn tijd gaf aan het *zijn met* mensen in plaats van het *werken voor* mensen. Wederkerigheid betekent: samen optrekken, samen leren, samen dienen. Niet: wij helpen hen, maar: wij zijn elkaar gegeven. Zoals Paulus zegt: "De voet kan niet tegen de hand zeggen: 'Ik heb jou niet nodig'" (1 Korintiërs 12:21). Elk lichaamsdeel is nodig, inclusief het deel dat als 'vreemd' of 'nieuw' wordt gezien.

Wederkerigheid vraagt om openheid en respect, gelijkwaardigheid, en vertrouwen dat groeit door ontmoeting en samenwerking. Deze houding vormt het hart van duurzame verbondenheid. Een paar tips vooraf:.

Wel doen

- Zie elkaar in de eerste plaats als medemens, en behandel elkaar met respect.
- Respecteer elkaars privacy.
- Verdiep je in het land van herkomst van de betrokkenen, de taal en cultuur. Leer minstens een paar woorden van de taal.
- Organiseer activiteiten die mensen in hun kracht zetten, zoals culturele activiteiten, en wees zelf bereid om mee te doen. Zo ben je om de beurt uitvoerder en toehoorder.
- Vraag waar mensen goed in zijn, wat ze graag willen inbrengen, wat ze lekker eten vinden, van welke muziek ze houden. Zoek in het gesprek de gelijkwaardigheid, benadruk de overeenkomsten (mijn hobby's zijn ... wat zijn de jouwe?), niet de verschillen.
- Creëer gedeelde ervaringen: organiseer samen maaltijden, vieringen, muziekavonden of diaconale acties. Laat iedereen iets meenemen of bijdragen, vanuit de eigen traditie.
- Betrek migrantenchristenen als medeorganisatoren of sprekers, niet alleen als gasten of 'publiek', en ook niet alleen als koks of als muzikanten/zangers. Vanaf het stadium van plannen maken trek je *samen* op. Alleen zo neem je elkaar werkelijk serieus, voorkom je frustratie aan hun kant en teleurstelling aan de kant van jouw eigen gemeente, bijvoorbeeld

Protestantse Kerk

doordat de migrantengroep het laat afweten omdat ze aanvoelt dat het geen *gezamenlijk* gedragen initiatief betreft.

- Bouw duurzame relaties, geen eenmalige projecten. Wederkerigheid vraagt tijd en volharding. Een eenmalige activiteit is mooi, maar duurzame ontmoeting maakt het verschil: samen bidden, gezamenlijke retraites, wederzijdse bezoeken aan elkaars kerken.
- Laat ruimte voor verschil én gelijkwaardigheid. Gelijkwaardigheid betekent niet dat iedereen hetzelfde moet doen, maar dat er verschillen mogen zijn, in expressie, cultuur of structuur.
- Erken en waardeer geestelijke gaven. Migrantengerken brengen vaak geestelijke diepgang, krachtig gebed en een levend geloof. Erken dit en leer ervan: hoe kan dat jou inspireren?
- Vraag waar mogelijk naar familie, werk, studie, vrienden, leefwereld en cultuur. Wees bereid hier ook zelf iets over te delen. Belangstelling naar de ander en openheid over jezelf creëert verbinding van mens tot mens.
- Wees duidelijk over je motivatie, waarom je contact wilt met deze migrantenchristenen. Voorkom daarmee dat er bijvoorbeeld door de ander wordt gedacht dat je wilt proberen hun jongeren 'weg te kapen' omdat je zelf weinig jongeren in je eigen gemeente hebt.
- Durf je eigen grenzen qua tijd, beschikbaarheid en privacy aan te geven.
- Bekijk eens deze korte [Bloopersfilm PC22](#) die op een luchtige manier enkele waargebeurde en veel voorkomende misstanden in de communicatie van Nederlandse christenen met migrantenchristenen laat zien.

Niet doen

- Woorden gebruiken die onbedoeld afstand creëren (zoals 'deze mensen' of 'gelukszoeker'). Defence for Children heeft een [termenchecker](#) ontwikkeld. Beschouw iemand als medechristen of je nieuwe buur.
- Over grenzen heen gaan door goedbedoelde vragen te stellen die als pijnlijk worden ervaren. Over politiek praten kan gevoelig liggen. En de vraag "Wanneer gaan jullie terug?" is ook heel pijnlijk, alsof mensen niet welkom zijn.
- Vragen naar vluchtverhalen. Laat mensen dit op eigen initiatief en op hun eigen moment vertellen, *als* ze dat willen.
- Stel niet te veel (directe) vragen, de ander kan zelf bepalen wat hij met je wil delen.
- Verwacht niet dat migranten zich aanpassen aan jouw stijl of schema.
- Zie de ander niet als 'project' of 'doelgroep'.
- Sta er niet op dat ze bij hun bezoek aan de kerkdienst deelnemen aan het avondmaal, gezien de theologische verschillen op dit vlak en de centrale rol van de communie in sommige migrantengerken.
- Kies voor een kerkbezoek of een gezamenlijke kerkdienst geen hoogtijdag als Palmzondag of Pasen, omdat deze gelegenheden zeker voor oosters-orthodoxe en rooms-katholieke migranten veel (verplichte) tradities met zich meebrengen, zoals kleding, vasten en het soort voedsel dat bij deze gelegenheden is toegestaan.
- Vermijd – zeker in de beginfase van het contact – gevoelige onderwerpen als homoseksualiteit, het vrouwelijk voorgangerschap en de diepgewortelde band met Israël.

Protestantse Kerk

Tot slot

Deze leerreis is geen checklist maar een uitnodiging tot ontmoeting en verdieping. Door samen op weg te gaan, ontstaat er ruimte voor nieuwe vormen van kerk-zijn, waarin diversiteit geen hindernis is maar een zegen.

Als je bovenstaande stappen hebt doorlopen met je groep, is de *voorbereiding* van je leerreis klaar. Je kunt nu 'vertrekken', op reis gaan.

Het is goed om je reis te beginnen met gebed.

Neem een moment van stilte. Adem rustig. Open je hart, en bid:

Heer, onze God,
U die uw volk door de woestijn leidde, en zelf als vreemdeling onder ons hebt gewoond.
Open onze ogen voor uw aanwezigheid in het leven van mensen onderweg.
Laat uw Geest ons vormen, dat wij leren om met uw ogen te kijken,
en uw hart te dragen in onze ontmoeting met anderen.

Leer ons eerlijk te kijken naar onze eigen gemeenschap.
Laat ons zien wie U al om ons heen hebt geplaatst.
Breng aan het licht wat we moeten leren,
wat we mogen loslaten, en wat U van ons vraagt in deze tijd.
Geef ons wijsheid om te luisteren.
Moed om stappen te zetten, en nederigheid om bij te leren van de ander.

Heer van alle volken,
U die ons roept tot één lichaam, zegen de ontmoetingen die komen.
Geef ons echte nieuwsgierigheid, een open hart, en de bereidheid om geraakt te worden.
Breek muren van vooroordeel af, en bouw bruggen van vertrouwen.
Laat onze verschillen niet tot afstand of verdeeldheid leiden
maar tot ontdekking van uw veelkleurige genade.

Heer Jezus,
U kwam niet om te heersen, maar om te dienen.
U was onder ons, niet boven ons.
Leer ons ontvangen, niet alleen geven.
Open ons hart voor wat de ander ons te bieden heeft.
Maak ons tot mensen van ontmoeting, die niet spreken óver maar mét elkaar.
Geef ons ogen die waarderen, handen die delen, voeten die samen onderweg durven gaan.
Maak ons samen tot uw lichaam, verschillend, maar één.
Gelijkwaardig, geliefd, en gedragen door uw Geest.

Zegen onze weg.
Moge het begin van ontmoeting uitlopen op vriendschap, en vriendschap op verbondenheid.
Gebruik onze zwakheid tot uw kracht, en onze verschillen tot uw glorie.
Bouw met ons aan een kerk die uw eenheid weerspiegelt, in deze stad, dit dorp, dit land.

| Vindplaats van
| geloof, hoop en liefde

Protestantse Kerk

In uw naam, Jezus Christus, die alle grenzen overstijgt.

Amen

Om verder te lezen

Overzicht van organisaties en platforms die waardevolle informatie bieden over migrantenchristenen, hun kerken, uitdagingen en bijdragen.

Landelijke organisaties en projecten

Connecting Churches [Connecting Churches](#)

- faciliteert ontmoetingen en samenwerking tussen migrantenkerken en Nederlandse kerken
- biedt coaching, advies en interkerkelijke projecten

ICP Network (Intercultural Church Plants) [ICP NL](#)

- organiseert trainingen, begeleiding en netwerkactiviteiten voor interculturele kerkplanting
- biedt gratis downloads met praktische tips voor multiculturele erediensten en bijbelstudie

Kerk in Actie (als onderdeel van de Protestantse Kerk in Nederland)

- [Migrantenkerken / Internationale Kerken](#)
- [Slavernijverleden](#)
- [Home | Kerk in Actie](#)
- richt zich op de onderlinge contacten tussen de Protestantse Kerk enerzijds en de internationale/ migrantenkerken anderzijds
- biedt materialen, workshops, artikelen en advies op maat

Raad van Kerken in Nederland [Raad van Kerken in Nederland](#)

- betrokken bij de oecumene/dialogoog tussen kerken, waaronder migrantenkerken
- steunt initiatieven als het Interkerkelijk Overleg over Migranten (IKOM)

Samen Geloven [Samen Geloven](#)

- een project van de Protestantse kerk in Nederland en Stichting Geloofsinburgering
- biedt materiaal, inspiratie, events en begeleiding op het gebied van gelijkwaardige geloofscontacten tussen mensen met en zonder migratieachtergrond

SKIN (Samen Kerk in Nederland) [Stichting SKIN](#)

- landelijk koepelplatform voor internationale en migrantenkerken
- biedt ondersteuning, netwerken en trainingen
- publiceert rapporten, verhalen en onderzoeksresultaten zoals 'Geef kerken de ruimte' en 'Wereldkerken in Nederland' (i.s.m. Museum Catharijneconvent)
- biedt kennisbank, ondersteuning op thema's zoals kerkelijke huisvesting, jeugd, studie, geestelijke gezondheid en financiën/armoede

Stichting Gave [Stichting Gave](#)

- wil dat vluchtelingen in Jezus' naam gezien en geliefd worden en zich thuis voelen

| Vindplaats van
geloof, hoop en liefde

Protestantse Kerk

- ondersteunt sinds 1992 kerkelijk werk onder vluchtelingen in Nederland
- helpt kerken om vluchtelingen te verwelkomen via training, inspiratie en ondersteuning van diaconaal en missionair werk

Stichting Geloofsinburgering [Geloofsinburgering](#)

- staat naast migranten met geloofs- en levensvragen
- biedt training en advies aan voorgangers en kerkenraden die te maken hebben met multiculturaliteit in hun kerk
- verzorgt onderzoek en publicaties op het gebied van intercultureel geloven
- adviseert in omgaan met andersgelovige of niet-gelovige mensen met migratieachtergrond

Plaatselijke organisaties

HUB: Geloof in Den Haag [HUB: Den Haag](#)

- bruggenbouwend netwerk dat internationale en migrantenkerken in de regio Den Haag met elkaar verbindt, en hen koppelt aan maatschappelijke en gemeentelijke instellingen
- bouwt bruggen tussen kerken, gemeente, maatschappelijke organisaties, buurtinitiatieven
- vergroot de zichtbaarheid van migrantenkerken bij de lokale overheid en in de wijken
- ondersteunt en versterkt kerkgemeenschappen door middel van advies, netwerkvorming, trainingen en begeleiding bij fondsenaanvragen

PiKU (Platform Interculturele Kerken Utrecht) [Platform Interculturele Kerken Utrecht](#)

- helpt kerken bij het verbinden met nieuwe Nederlanders en vluchtelingen
- richt zich op praktische ondersteuning bij integratie en participatie binnen kerken
- organiseert trainingen, workshops en geeft advies over interculturele dienstverlening

SKIN (Samen Kerk in Nederland) - Amsterdam [SKIN Amsterdam](#)

- verbindt meer dan 50 aangesloten internationale kerken en geloofsgemeenschappen
- organiseert netwerkbijeenkomsten (zoals het maandelijkse Open Huis)
- stimuleert samenwerking tussen kerken en met maatschappelijke organisaties
- biedt trainingen en advies over o.a. leiderschap, bestuur, communicatie, jeugdwerk, diaconaat en geestelijke verzorging
- maakt migrantenkerken zichtbaar in het Amsterdamse stadsleven

SKIN (Samen Kerk in Nederland) - Rotterdam [SKIN Rotterdam](#)

- brengt de ongeveer 200 christelijke internationale gemeenschappen in Rotterdam zoveel mogelijk samen en ondersteunt hen om gezamenlijk een krachtige en positieve stem te kunnen laten horen in de Rotterdamse samenleving
- bouwt bruggen tussen internationale en migrantenkerken enerzijds, en Nederlandse kerken, samenleving en overheid anderzijds
- biedt advies en cursussen op het vlak van huisvestingsvraagstukken, financiering, fondsenwerving, organisatie, bestuur, opvoeding, en jeugd en ouders

Overige organisaties

Internationale organisaties met Nederlandse tak

- MissieNederland (voorheen: Evangelische Alliantie) [MissieNederland](#)

Protestantse Kerk

- GlobalRize / GZB / OMF Nederland – werken met migranten en vluchtelingenkerken

Leestips

- [Migrantenkerken/internationale kerken](#)
- [Waar vind ik informatie over migrantenkerken](#)